Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованî.

Рекламаціи неопечатанî вôльнî ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 10. | Нинѣ: гр. к. Павла Ѳив. рим. к. Іоана Зл. | Завтра: гр. к. Покл. вериг. рим. к. Кароля Б. | Середа 15 (27) сѣчня 1892. | Всходъ сонця 7 г. 38 м.; заходъ 4 г. 48 м. Баром. 763; термом. — 1·8° — 10·8. | Рокъ II.

Чорна рука.

Свого часу доносили мы, що на мѣсто Хересъ деля Фронтера въ провінціи Андалюзія въ Испаніи напала въ ночи ватага узброєныхъ людей и хотѣла людей въ мѣстѣ вырѣзати и майно ихъ зрабувати. Вôдъ сего часу, а дѣялось то въ ночи зъ 8 на 9 с. м., наставъ въ цѣлôй Испаніи великій переполохъ, бо показало ся, що такихъ ватагъ єсть ще бôльше въ цѣлôй полудневôй Испаніи и що они належать до тайного товариства званого по испаньски Мано negra або по нашому „Чорна рука", товариства, котре поставило собѣ за задачу, довести въ краю до загальнои революціи, до рѣзнѣ на великî розмѣры, щобы тымъ способомъ змѣнити вôдъ разу весь дотеперѣшный ладъ и порядокъ суспôльный. Що потому буде, тî люде не пытають, имъ о то не ходить, бо они хотять довести лишь до загальнои рѣзнѣ, а вôдтакъ най дѣє ся, що хоче. Такихъ людей єсть нинѣ богато по цѣлôмъ свѣтѣ, ихъ называють загально анархістами т. є. людьми безпорядку, а въ Россіи нігілістами себѣ то людьми, що хотять довести до того, щобы не было нѣчого, нѣякого порядку суспôльного на свѣтѣ. Однакожь нѣяке зъ подôбныхъ товариствъ не выступило было доси зъ такъ великою силою, въ такъ великôмъ числѣ якъ испаньска „Чорна рука."

Въ ночи зъ дня 8 на 9 с. м. зôбрало ся було около 600 людей сего товариства узброєныхъ въ старî карабіны, косы, серпы, ножѣ и т. д. та напали трома вôддѣлами на мѣсто Хересъ, славне на весь свѣтъ изъ свого вина. Они сподѣвали ся, що значна часть найзаможнѣйшихъ людей буде того вечера въ театрѣ и они на нихъ нападуть и всѣхъ вырѣжуть. Такожь мали они надѣю, що й залога войскова прилучить ся до нихъ та поможе имъ рѣзати людей. Тымчасомъ стало ся, що власти довѣдали ся були вже наперѣдъ о тôмъ нападѣ и приготовились на него. Власти мѣсцевî зôбрали на борзѣ всю жандармерію и сторожу фінансову та привитали нападаючихъ на мѣсто добре выцѣлеными кулями. А всежь таки одному вôддѣлови „Чорнои руки" удалось було достати ся до мѣста и тутъ розпочала ся довга бійка середъ ночи и ажь по кôлькохъ годинахъ удало ся напастникôвъ прогнати зъ мѣста. Двохъ людей при тôмъ погибло; одному зъ нихъ вôдтявъ якійсь ворохобникъ голову серпомъ.

Здавало ся, що на тôмъ все скôнчило ся. Ажь ото дня 14 с. м. напала друга така ватага „Чорнои руки", зложена зъ кôлькадесять людей, на мѣсцевôсть Борносъ, положену добрый день ѣзды на пôвночь вôдъ Хересъ, и хотѣла такъ само обрабувати ту мѣсцевôсть. Тутъ однакожь наспѣла завчасу кавалерія и прогнала анархістôвъ. Вôдъ сего часу настало въ цѣлôй Испаніи велике занепокоєнє.
До Мадриду наспѣла навѣть вѣсть, що анархісты великими товпами сходять ся пôдъ мѣсто Кадіксъ, щобы й на него напасти. Въ наслѣдокъ того зôбльшено по всѣхъ мѣстахъ полудневои Испаніи залоги войсковî, а въ полудневôй Андалюзіи утворено патролюючî вôддѣлы кавалеріи, котрî мають ѣздити по краю и розганяти анархістôвъ.

Тайне товариство „Чорна рука" звѣстне въ Испаніи вже вôдъ 1883 р. Въ тôмъ роцѣ выкрыто єго и показало ся, що до него належить богато робôтникôвъ зъ копалень, що оно складає ся зъ 260 громадъ або ватагъ, котрî разомъ числять около 40.000 людей. Въ 1884 р. зловлено кôльканацять членôвъ „Чорнои руки" та покарано за убійства и рабунки смертію и вôдъ того часу було притихло; ажь теперь „Чорна рука" вôджила на ново.

Справы парляментарнî.

Проектъ закона о стабілізаціи окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ для Галичины, внесеный пос. Пініньскимъ, звучить:

„§. 1. Окружнî инспекторы шкôльнî будуть стабілізованî урядниками державными девятои ранґи. Міністеръ просвѣты може при тôмъ однакъ деякихъ инспекторôвъ окружныхъ, котрыхъ число не має переходити третои частины всѣхъ системізованыхъ посадъ, посунути до осьмои ранґи. Окружнî инспекторы шкôльнî, именованî зъ учителѣвъ середныхъ шкôлъ, можуть бути трактованî пôдъ взглядомъ вымѣру платнѣ и пятилѣтныхъ додаткôвъ после постановъ, якî обовязують учителѣвъ середныхъ шкôлъ. О тôмъ Міністерство просвѣты рѣче при именованю.

§. 2. Міністрови просвѣты прислугує право остаточне именованє зробити зависимымъ вôдъ що найбôльше трилѣтного урядованя провізоричного.

§. 3. Щодо окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ именованыхъ зъ помежи народныхъ учителѣвъ, часъ службы, перебутый въ публичныхъ школахъ народныхъ и после обовязуючихъ постановъ зачислюваный при пере-

Духи, страхи и розмова зъ духами.

(Дальше.)

Щожь то єсть галюцінація? Єсть то хоробливый станъ людского орґанізму, въ котрôмъ змыслы чоловѣка такъ сильно и живо вôдтворюють назадъ давно пережитî и перебутî подѣѣ, поодинокî факты, сцены, образы и звуки, часто зъ фантастичною домѣшкою, що чоловѣкови здає ся тогди, мовъ бы вôнъ то все бачивъ дѣйстно на явѣ передъ собою. Годѣ намъ тутъ розбирати цѣлый процесъ сихъ зъявищь, скажемо лишь то, що чоловѣкъ въ такôмъ станѣ не въ силѣ удержати того, о чôмъ якъ разъ думає, въ собѣ, въ своѣй головѣ, лишь думає, що то щось дѣє ся передъ нимъ, поза єго орґанізмомъ. Єсть то отже привидъ, походячій зъ хоробливого стану орґанізму, а именно зъ розстрою нервового. Найчастѣйше буває то въ часахъ якои тяжкои недуги, въ великôй горячцѣ. Але буває и такъ, що тѣло чоловѣка здаєсь бути на око зовсѣмъ здорове а мимо того чоловѣкъ єсть здôбный до такихъ привидôвъ. Недуга обмежає ся тогди лишь на самъ устрôй нервовый и єсть для людей звычайно зовсѣмъ необразованыхъ, або лишь мало образованыхъ, укрыта. Однакожь и зовсѣмъ здоровый орґанізмъ має наклôнъ до галюцінацій, найчастѣйше до галюцінацій слуху; тогди то кажемо, що намъ щось причуває ся. Буває такъ: въ хатѣ сидять люде занятî роботою и щось зъ собою розмавляють; вôдтакъ замовкнуть и сидять тихо. Наразъ одна особа, звычайно та, що найбôльше занята а при тôмъ и задумана, вôдзыває ся до когось зъ присутныхъ та пытає: „Що кажете?" — Ѣй здавало ся, що то хтось до неи щось заговоривъ, а то была лишь обмана слуху, неразъ такъ сильна, що колибъ присутнî не заперечили того, то особа тота присягла бы на то, що хтось до неи говоривъ.

Дальшою причиною вѣры въ духи и страхи єсть буйна а чимъ небудь н. пр. надмѣрною духовою роботою, перестрахомъ, піяньствомъ, голодованємъ, розпустою и т. д. подразнена фантазія. „У страха великî очи" — каже ся въ приповѣдцѣ, а звѣстна такожь рѣчь, що пянî люде видять найчастѣйше духôвъ и страхôвъ. У насъ говорять такожь, що голоднôй дитинѣ цыганы снять ся. И то має своє оправданє. Давнѣйше, коли у насъ богато циганôвъ волочило ся, страшено ними дѣти и може дуже легко бути, що подразненôй голодомъ дитинѣ привиджували ся въ снѣ циганы; зъ вôдси то може и пôйшла повѣрка, що дитинѣ треба дати добре поповѣсти абы ѣй вôдтакъ циганы не снили ся.

Буйна а подразнена фантазія єсть такожь причиною страхôвъ, до чого ще и то богато причиняє ся, що лишь мало єсть такихъ людей, що мають охоту и вôдвагу слѣдити за правдивою причиною страхôвъ, або котрî мають на тôлько знаня, що можуть якесь незвычайно для нихъ въ першôй хвили зъявище пояснити собѣ въ природный способъ. Зъ вôдси то походить, що богато людей вѣрить въ страхи, що ночею ходять на водѣ та выдзвонюють ланцухами, въ потопельники, що показують ся на плесахъ а найчастѣйше коло млынôвъ, въ блудъ, що бере ся чоловѣка ночею на дорозѣ, въ закопанî грошѣ, що горять въ ночи и т. д. Щобы показати, якъ то легко ширить ся вѣра въ страхи, а якъ ще лекше можна ѣи звести до природныхъ причинъ, наведемо тутъ хочь бы лишь оденъ примѣръ.

Въ Рудникахъ коло Пôдгаєць бувъ колись млынъ на рѣцѣ Липѣ — не знаємо, може єсть ще и теперь. Говорено отже, що коло того млына въ плесѣ єсть потопельникъ, бо тамъ, бачите, утопивъ ся бувъ колись жидъ, мѣрочникъ Мошко. Люде вертаючи пôзною порою попри млынъ чули неразъ, якъ той потопельникъ скаче въ воду и то такъ, якъ якій здоровенный хлописко бухне бувало собою въ воду. О пôвночи бувъ бы вже нѣхто за нѣщо въ свѣтѣ не пôйшовъ надъ плесо понизше млына. Ажь наставъ въ рудницкôмъ лѣсѣ побережникъ Петро. Вôнъ служивъ довгî лѣта въ пôдгаєцкôмъ скарбѣ, а коли перейшовъ до Рудникъ то тамъ и осѣвъ. Покинувши побережництво, зароблявъ вôнъ собѣ на хлѣбъ якъ и де мôгъ и часто любивъ ходити на рыбу. Уставить собѣ бувало „сѣжу" на рѣцѣ понизше плеса та иде нанôчь на рыбу. Розложить собѣ на березѣ огонь, напече бараболь тай сяде на сѣжу, запустить сѣть у воду, торки (шнурки вôдъ сѣтки, въ котрî рыба торкає, коли паде въ сѣтку) возьме въ руки и слухає коли рыба паде въ сѣтку. Сидить вôнъ такъ одного разу на сѣжи въ ночи, коли чує, а то

несеню въ станъ спочивку, буде уважатись за выбутый въ державнôй службѣ.

§. 4. Окружнѝ инспекторы школьнѝ, урядуючѝ пôдчасъ введеня въ житє сего закона, можуть ще три лѣта бути полишенѝ на своѣмъ урядѣ въ дотеперѣшнôмъ характерѣ.

§. 5. Постановы о вымѣрѣ дієтъ, коштôвъ на дорогу и пашталій для окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ остають ненарушенѝ отсимъ закономъ.

§. 6. Сей законъ входить въ житє зъ днемъ 1 вересня 1892 р.“

Пос. Пôдляшецкій поставивъ въ комісіи слѣдуючу резолюцію, котру опôсля ухвалила и повна Палата:

„Взываесь правительство предложити проєктъ закона, котрымъ бы зарадилось частому выкористуваню дрôбныхъ продуцентôвъ збôжа въ детайлічнôй торговли збôжемъ безъ рôвночаснои вôддачѣ проданого збôжа, а именно, щобы тымъ закономъ признати каригôдность такого выкористуваня“.

Причиною, яка спонукала пос. Пôдляшецкого поставити таку резолюцію, було то, що несовѣстнѝ спекулянты выкористовують нашихъ селянъ купуючи у нихъ збôже, котре ще не вродило ся, и кажуть собѣ вôдтакъ зъ великою лихвою вôддавати збôже, за котре давнѣйше заплатили значно меншій грошѣ, якъ бы належало ся.

Переглядъ политичный.

Є. Выс. Архікн. Леопольдъ Сальваторъ одержавъ зъ причины смерти Найдост. Своего Вôтця численнѝ телеграмы кондоленційнѝ зъ Галичины а мѣжь тыми вôдъ Є. Експ. п. Намѣстника ґр. Баденіого, Є. Експ. Маршалка краєвого кн. Сангушка, головнокомандуючого кн. Віндішґреца, Є. Експ. Впреосв. Митрополита Сильвестра Сембратовича, Впреосв. Архієпископа Моравского, вôдъ кн. Адама Сапєги, ґр. Вільгельма Саменьского Левицкого и вôдъ п. президента мѣста, Мохнацкого, котрый выславъ выразы глубокого жалю въ имени львôвскои Рады мѣскои.

Анкеты австрійска и угорска для розслѣду справы управильненя валюты будуть скликанѝ въ другôй половинѣ лютого.

Conserv. Corr. доведує ся, що може бути, що Рада державна збере ся зновъ по Великодныхъ святахъ и що на веснянôй сесіи внесе п. Міністеръ скарбу заповѣджену вôдъ давна реформу податкôвъ.

Въ Петербурзѣ померъ вчера въ ночи вел. кн. Константинъ Николаєвичъ, сынъ царя Николая, уродженый въ 1827 р., а стрый теперѣшного царя. Помершій вел. князь занимавъ высокѝ уряды цівільнѝ и войсковѝ, а въ послѣдныхъ лѣтахъ бувъ начальнымъ командантомъ россійскои маринарки и президентомъ товариства Червоного Хреста.

Сербске правительство рѣшило не дати вôдповѣди на интерпеляцію, внесену ліберальми въ скупштинѣ, въ справѣ выдаленя королевои Наталіи.

Новинки.

Львôвъ дня 14 (26) сѣчня.

— **Посвячене** нового тымчасового мешканя Преосвященного Владики дра Пелеша вôдбуло ся въ суботу дня 23 с. м., о годинѣ 12 въ полудне. Акту посвяченя доконавъ крил. о. дръ Подолиньскій въ сослуженю крилошанъ: Литиньского, Матковского и Желехôвского, въ присутности Преосв. Владики и нашихъ достойникôвъ капітулы. Актъ посвяченя тревавъ до 1-ои год. пополудня, а по сѣмъ вôдбуло ся снѣдане у Преосвященного на 12 особъ. Преосвященный тѣшить ся якъ найлѣпшимъ здоровлємъ, а вѣсть о єго мнимôй недузѣ, яка була недавно тому рознесла ся, єсть зовсѣмъ безосновна.

— **Торжество вôдзначеня** стопчатôвского вôйта п. Онуфрѣя Заячука вôдбуло ся въ Коломыѣ минувшои середы. По вôдправленôмъ въ мѣскôй церквѣ коломыйскôй богослуженя крил. о. Кобляньскимъ, на котрôмъ кромѣ околичныхъ вôйтôвъ явили ся запрошенѝ п. старостою репрезентанты мѣсцевыхъ властей правительственныхъ, войсковыхъ и автономічныхъ, удали ся всѣ до забудованя староства, де мало вôдбути ся властиве торжество припненя хреста. До вôдзначеного промовивъ въ короткихъ и вôдповѣдныхъ торжеству словахъ п. староста Баньковскій, а по припненю хреста дякувавъ именемъ вôдзначеного п. Заячука о. Сѣменовичъ, парохъ стопчатôвскій, подносячи заслуги п. Заячука для громады и церкви. Вôдтакъ вôдзначеный гостивъ вôбраныхъ на торжество вôйтôвъ въ приватнôмъ домѣ а п. староста гостивъ запрошеныхъ участникôвъ того рѣдкого торжества въ своихъ приватныхъ апартаментахъ снѣданємъ, котре середъ тоастôвъ протягнуло ся до 3-ои годины пополудня.

— **Загальнѝ зборы товариства „Просвѣты“**, що мали вôдбути ся 2 лютого, вôдложено на день 25 марта (на латиньске Благовѣщенє). Въ день зборôвъ „Просвѣты“ вôдбуде ся вечеромъ концертъ въ память Т. Шевченка.

— **Нова Читальня „Просвѣты“**. Въ Полянищи, коло Болехова, засновує ся читальня „Просвѣты“, котра буде заразомъ першою читальнею въ Болехôвщинѣ. Статуты поданѝ вже до Намѣстництва до затвердженя. Щасть Боже!

— **Рукавички у войску**. Armeeblatt доносить, що въ кôлькохъ полкахъ кôнницѣ роблять теперь пробы, чи не було бы практичнѣйше замѣсть дотеперѣшныхъ однопальковыхъ рукавиць въ войску запровадити пятипальковѝ. Новѝ тѝ рукавицѣ були бы тканѝ зъ вовны и пôдбитѝ скôрою, сукномъ або полотномъ. Дотеперѣшнѝ пробы промавляють за заведенємъ пятипальковыхъ рукавиць, бо въ нихъ выгôднѣйше поводити кôньми и теплѣйше.

— **Въ Станіславовѣ** померъ оногди ц. к. инспекторъ тамошного округа шкôльного Иванъ Рожаловскій въ 54 роцѣ житя.

— **Крадѣжь.** Въ Росохачи, чортковского повѣта, укравъ хтось зъ громадскои касы 2 500 зр., помѣжь котрыми находили ся грошѣ зъ податкôвъ державныхъ. Сума тота находила ся въ переховѣ въ скарбовѣ церковного брацтва въ церквѣ, а яко пôдозрѣного о тоту крадѣжь увязнили брата тамошного дяка, Антона Слободзеня

— **О намѣрене убійство дитины** вела ся вчера въ тут. краєвôмъ судѣ карнôмъ головна розправа передъ судомъ присяжныхъ, въ котрôй була обжалованою служниця Параська Моротôвна, незамужна, родомъ зъ Щуткова. Дня 1 падолиста 1891 р. повила она дитину, хлопчика, и загребла єго глубоко въ мерву такъ, що воздухъ туда не доходивъ. Доперва єи господиня, п. З. Маєръ, у котрои Параська була на службѣ въ Олешичахъ, побачивши кровь у Параськи на руцѣ и слѣды крови въ комнатѣ, де Параська сидѣла, а знаючи що була въ поважнôмъ станѣ, почала шукати за дитиною и вкôнци єи найшла. Параська толкувалась тымъ, що она лише зô встыду загребла дитину въ мерву, а потомъ хотѣла вôднести до знакомыхъ. Судіи присяжнѝ заперечили десять голосами пытанє що до намѣреного злочину дитиноубійства, а судъ увôльнивъ обжаловану вôдъ вины.

— **Выдалене**. Черновецка власть політична выдалила зъ того мѣста двѣ особы, чоловѣка и одну женщину, котрѝ ѣй выдались людьми пôдозрѣньми, — зъ границь Австріи. Недавно тому зъявила ся въ Черновцяхъ якась Идалія Поплавска, особа богата, котра задля невѣдомои причины выеміґровала зъ Россіи и купила собѣ въ Чернôвцяхъ дôмъ. Незадовго потôмъ прибувъ зъ Россіи за нею якійсь мужчина, и, яко єѣ приятель чи опѣкунъ, замешкавъ разомъ зъ нею. Мужчина той подававъ себе разъ за бувшого урядника россійского, то зновъ яко пôдприємника, и казавъ, що умѣє лишь по россійски. Поплавска подала ся до маґістрату о концесію на отворенє склепику, маґістратъ вôднѣсъ ся

щось такъ сильно вдарило въ торки, що мало єму изъ рукъ ихъ не вырвало, ба дальше зачинає кидати такъ сѣткою, що трохи єи не розôрве и сѣжи не розвалить. Вôнъ ажь налякавъ ся, бо чей то не може бути така велика рыба. Але щобы то могло бути? — думає вôнъ собѣ. Не тратить вôдваги, лишь пôдтягнувши торки и замкнувши сѣть, притягає идъ собѣ долѣшный конецъ сѣти. Чимъ больше тягне єи идъ собѣ тымъ больше, тымъ сильнѣйше въ нѣй щось кидає ся. Наконець добувъ вôнъ сѣть зъ воды и то щось велике та живе въ нѣй завинувъ чимъ скорше въ мѣшокъ и несе на берѣгъ до огню. Тамъ дивить ся, а то — выдра! Зловила ся въ сѣть якъ рыба. Занѣсъ вôнъ выдру до лѣсничого и теперь ажь показало ся, хто то були тѝ потопельники коло млына. Далеко за селомъ на поляхъ бувъ на рѣцѣ малый островецъ зарослый лозою, хащемъ та осокою; тамъ мали выдры свою нору. Зъ вôдтамъ пôдпливали они ажь пôдъ млынъ а тутъ мабуть выходили на берѣгъ и шли дальше та кидали ся зъ берега у воду. Люде чули то неразъ и думали, що то потопельникъ.

Отъ въ чôмъ вся причина страхôвъ. Такимъ способомъ можна бы всѣ страхи пояснити зъ выимкою хиба тыхъ, котрѝ злѝ люде самѝ ширять на шкоду другихъ. Звѣстна рѣчь, що злодѣѣ перебирають ся неразъ за страхôвъ, щобы тымъ способомъ можна лекше красти. Коло Бучача була давными часами коршма, де страхи выводили конѣ изъ стайнѣ та вводили ихъ шинкареви до хаты. Люде страшно тои коршмы бояли ся. Показало ся, що той шинкарь стоявъ въ звязи зъ коноводами, що крали конѣ ажь въ Россіи, приводили ихъ до Пôдгаєць, а зъ пôдси вôдставляли ихъ ажь до згаданои коршмы.

Наконець мусимо тутъ ще бодай коротко згадати про блудъ и грошѣ, що горять. Блудъ бере ся чоловѣка зъ вôдси, що вôнъ переляканый тратить холодну розвагу и середъ темнои ночи не въ силѣ розпôзнати слѣду дороги, а подразнена єго фантазія ставить єму передъ очи всѣлякѝ привиды, котрѝ ще больше збивають эго зъ дороги. Повѣрка въ горѣючѝ скарбы має, здаесь, свое жерело въ такъ званыхъ блудныхъ огникахъ и зъявищахъ електричныхъ. Що суть „блуднѝ огники“ доси ще наука точно не розслѣдила. Однѝ ученѝ кажуть, що то суть ґазы, котрѝ добувають ся зъ землѣ въ тыхъ сторонахъ, де єсть богато багонъ и мочарôвъ. Має то бути такъ званый „болотяный ґазъ“, котрый повстає тамъ, де гниє въ водѣ або въ мокрôй земли богато ростинъ и звѣрять. Той ґазъ выдобувшись зъ землѣ, запалюєсь у воздусѣ самъ вôдъ себе, блысне якійсь часъ и гасне. Вôнъ пôднимає ся въ гору на якихъ два або три метры, посуває ся сюды и туды и наконець выгорѣвши, щезає. За симъ поясненємъ того зъявища промавляє може и то, що теперь, коли люде чимъ разъ больше осушують багна и мочары, тѝ огники блуднѝ бувають чимъ разъ рѣдшѝ Другѝ ученѝ суть зновъ тои гадки, що блуднѝ огники суть лишь якимсь мало намъ ще доси знанымъ зъявищемъ електричнымъ. Але якъ бы тамъ впрочôмъ и не було, то рѣчь майже певна, що то они дали причину до повѣрки въ горѣючѝ скарбы, про котрѝ у насъ н. пр. розказують, що ихъ можна выкопати, скоро назначить ся н. пр. чоботомъ або ходакомъ то мѣсце, де они горять; капелюхомъ не можна значити, бо грошѣ пôйдуть попôдъ землю дальше.

Але вже найцѣкавѣйшій єсть той рôдъ самообманьства, въ котрôмъ чоловѣкъ послугуесь якимсь природнымъ зъявищемъ, котре вôдкрывъ случайно, а котре якъ для него самого такъ и для богато другихъ людей єсть зовсѣмъ загадочне и непонятне. Въ такôмъ случаю думає вôнъ, що єму дôсталась въ участи якась высша сила, що вôнъ єсть тымъ выбранымъ зъ помѣжь людей, въ котрôмъ та сила має проявляти ся. Въ тôмъ самообманьстве користає тогди такій чоловѣкъ зъ тои нѣбы то высшои своеи силы и обманює ще и другихъ людей, а що вôнъ крѣпко переконаный о тôй своѣй высшôй, надприроднôй силѣ, то й поступає зъ такою самосвѣдомостію, зъ такою певностію и зъ такою вѣрою въ ту свою высшу силу, що надає цѣлому своему дѣланю якоись высшости и укрѣпляє черезъ то въ тôмъ переконаню ще и другихъ, часто навѣть ученыхъ и глубоко мыслячихъ людей, котрѝ уважаючи сесе ихъ дѣлане за якійсь дѣйство надзвычайный проявъ въ природѣ чоловѣка, беруть собѣ єго за пôдставу своихъ ученыхъ розслѣдôвъ, а выйшовши разъ изъ хибнои пôдставы, мусять остаточно дôйти до хибныхъ заключень.

(Дальше буде).

опінію до правительства а правительство казало поліціи розслѣдити, хто тй загадочнй люде. Показало ся, що той мужчина володѣє кôлькома языками европейскими якъ въ мовѣ такъ и въписьмѣ и що вôдносины тыхъ людей суть дуже якись неяснй. Заходить мабуть пôдозрѣнє, що тй людцѣ хотѣли утворити въ Черновцяхъ аґентію шпіґуньску.

— **Нагла смерть**. Оногди померла у Львовѣ въ своѣмъ мешканю нагло 60-лѣтна зарôбниця Розалія Зеленякъ. Мѣскій лѣкарь не найшовъ вправдѣ нѣякихъ слѣдôвъ якогось насильства, однакъ, що до причины смерти, не мôгъ нѣчого рѣшучого сказати, тому вôдвезено тѣло до шпиталю головного для обдукціи.

— **Землетрясенє**. Въ суботу по пôвночи дало ся чути въ провінціи римской и въ кôлькохъ иншихъ мѣсцевостяхъ сильне землетрясенє, въ Чівіта Лявінія завалила ся середновѣчна вежа. Пôдъ єѣ звалищами найшли двѣ особы свôй предчасный грôбъ.

— **Пробудивъ ся**. Молодецъ, котрого загіпнитизувавъ гіпнотизеръ въ однôй парискій каварни, а вôдтакъ нѣ вôнъ нѣ лѣкарѣ не могли єго розбудити — пробудивъ ся теперь, якъ доносять ґазеты — по 96 годинахъ гіпнотичного сну.

— **Изъ зависти.** Въ Римѣ ставъ ся сими днями такій цѣкавый выпадокъ. Вдова по одномъ осѣвшомъ въ Римѣ маляри, Новотна, вôднаймила двѣ вôльнй комнаты побôчнй въ своѣмъ мешканю двомъ урядникамъ: одну Меоніому, инспекторови въ бюрѣ податковъ а другу Ґілельмови, урядникови въ міністерствѣ публичныхъ робôтъ. Оба були пристаркуватй, бо одевъ мавъ 55, а другій 56 лѣтъ. У вдовы була 24-лѣтна дочка Юстина, особлившои красы дѣвчина и чесного веденя, котра дає лекціи на фортепянѣ и помагає матери у веденю господарства. Ґілельмі залюбивъ ся безтямно въ хорошôй Юстинѣ и освѣдчивъ ся о єи руку, котру Юстина єму и прирекла. Але пристаркуватый нареченый бувъ дуже завистный о свою любку и пôдозрѣвавъ, що молода Юстина стоитъ въ любовнôй звязи зъ Меонімъ, та що мѣжь ними вôдбуваютъ ся о певнôй порѣ пôдозрѣнй сходины. Щобы ихъ выслѣдити и прихопити на горячôмъ дѣлѣ, вернувъ одного разу борше якъ звычайно зъ бюра. Панночки ще не було дома, але припадокъ хотѣвъ, що и Меоні також того дня повернувъ борше домôвъ, а то скрѣпило ще бôльше пôдозрѣнє старого кавалєра. Коли отже Меоні задзвонивъ, самъ Ґілельмі отворивъ єму дверѣ и при тôмъ пхнувъ єго несподѣвано кôлька разôвъ ножомъ. Меоні подавъ ся вôдразу назадъ, затрѣснувъ дверѣ и почавъ кликати помочи. Ґілельмі, думаючи, що убивъ противника, замкнувъ ся въ своѣй комнатѣ и двома добре выцѣлеными стрѣлами въ серце, вôдобравъ собѣ житє. Позбѣгались люде, выломили дверѣ и застали вже лише трупа завистного нареченого, котрый въ листѣ до обожанои выписавъ весь свôй неколькный жаръ и причину зависти, та неоправданои мести. Тымчасомъ Меоніому не стало ся нѣчого, бо раны такъ легонькй, що потребують всего кôльканацять днѣвъ до вылѣченя. Вôнъ вôдскочивъ завчасу и бувъ впрочôмъ добре одѣтый.

Зъ судовои салѣ.

(Убійники служницъ).

Въ справѣ голосныхъ вѣденьскихъ убійникôвъ дѣвчатъ, котрыхъ власти выловили були сего лѣта на ихъ страшныхъ злочинахъ, Франца и Розаліи Шнайдерôвъ, розпочала ся вчора т. є. дня 25 сѣчня головна розправа передъ вѣденьскимъ судомъ присяжныхъ вôдчитанємъ акту обжалованя и переслуханємъ Розаліи Шнайдеръ.

Францъ Шнайдеръ вже въ дитиньствѣ показувавъ наклôнъ до злого; въ 14 роцѣ житя засуджено єго за крадѣжь разомъ изъ єго родичами; ремесла, крôмѣ троха „похопленого“ рѣзництва, не учивъ ся и не вмѣє нѣякого.

Оженивши ся передъ десятп роками изъ своєю теперѣшною жѣнкою, пропутавъ за кôлька мѣсяцѣвъ цѣле єи придане въ сумѣ 700 зр. а хоть удававъ дуже залюбленого бай заздрôсного взглядомъ своєи жѣнки, то все таки нераз натякавъ єй, що вôнъ зовсѣмъ не протививъ бы ся, єсли бы єго жѣнка навязали любовнй зносины зъ якимъ богатымъ чоловѣкомъ.

Въ 1880 р. запровадивъ Шнайдеръ одну служницю въ подалеке мѣсце въ лѣсѣ и тамъ єи обдеръ та знасилувавъ; таке саме вчинивъ вôнъ другій разъ въ 1885 р. Показуєсь отже, що Шнайдеръ уже давно носивъ ся зъ гадкою вываблювати служницѣ въ подалекй вôддалюднй мѣсця и тамъ ихъ обрабовувати. Звôльна гадка тота перейшла въ обдуманый плянъ убиваня та ограблюваня слабосильныхъ жертвъ.

Вôдбувши у вязници 18-мѣсячну кару за крадѣжь, заразъ въ кôльканацять днѣвъ по сѣмъ, дня 25 мая, приступивъ Шнайдеръ до здѣйстненя своего пляну. Стрѣтивши на улици служницю Анну Штойберъ, розпочавъ зъ нею бесѣду, а довѣдавши ся, що она шукає службы, обѣцявъ єй дати „добре мѣсце“ и завѣвъ у лѣсъ, званый Гаспельвальдъ коло Найленґбаху. Коли переходили коло каплицѣ, казавъ єй Шнайдеръ уклякнути та помолити ся, „щобы єй на новôмъ мѣсци добре повело ся“. По сѣмъ пустивъ ся зъ нею въ гущавину, де нагло кинувъ ся на неи и почавъ душити. Дѣвчина просила єго, абы не убивавъ еи. Шнайдеръ перешукавъ усю одѣжь, а переконавши ся, що не має нѣ грошей нѣ цѣнныхъ рѣчей, дарувавъ єй житє, але зате мусѣла перебути зъ нимъ всю нôчь въ лѣсѣ. Досвѣта покинувъ вôнъ єи въ лѣсѣ а самъ щезъ скоро въ гущавинѣ.

Въ пять днѣвъ опôсля заманивъ вôнъ знову такимъ самымъ способомъ до Гаспельвальду и Анну Джуричь. А що ихъ заскочила нôчь, а дѣвчина не хотѣла ити дальше, намовивъ єи пôдночувати въ заѣзднôмъ домѣ. Въ ночи закравъ ся до єи комнаты, замкнувъ дверѣ за собою на ключь та почавъ перешукувати єѣ одѣжь и подорожный клуночокъ. Дѣвчина боронила ся вôдъ напастника и подерла єму лице. Шнайдеръ не найшовъ грошей, бо дѣвчина зашила ихъ була въ шнурôвцѣ а вôнъ рано утѣкъ.

Въ слѣдствѣ звинявъ ся Шнайдеръ, що обѣ сй дѣвчины вывабивъ у лѣсъ лишень „на жартъ“.

Дня 18 червня запôзнавъ ся Шнайдеръ зъ 18-лѣтною дѣвчиною, Розою Кляйнратъ. Недосвѣдчена бѣдна дѣвчина не знала, якъ зъ утѣхи вôддячитись Шнайдерови, коли вôнъ приобѣцювавъ єй дати добре мѣсце у якоись ґрафинѣ въ Найленґбаху. Лишила свôй куферъ зъ рѣчами тамъ, де мешкала доси у Вѣдни, а сама удала ся зъ повнымъ довѣремъ зъ Шнайдеромъ, щобы представити ся новôй пани. Вôдъ того дня не бачивъ уже нѣхто Кляйнратôвны бôльше, ажь 19 падолиста найшли єѣ тѣло въ лѣсѣ коло Найленґбаху уже въ станѣ розкладу. Жѣнка Шнайдера, Роза Шнайдеръ, зôзнала въ слѣдствѣ, що Шнайдеръ задушивъ Кляйнратôвну, обдеръ єи до нага, а трупа кинувъ до рову и прикрывъ хворостомъ. Крôмъ одежи, бѣля и готôвки 20 зр., забравъ Шнайдеръ ще полишеный куферъ и при помочи своеи жѣнки попродавъ находячй ся въ нѣмъ рѣчи.

Вôдъ теперь була вже Роза Шнайдеръ чинною спôльничкою своего мужа у всѣхъ убійствахъ. А Шнайдеръ потребувавъ єѣ, бо дѣвчата завѣряють борше жѣнкамъ нѣжь мужчинамъ. По двохъ неудачныхъ пробахъ повело ся вконци Шнайдеровôй наклонити служницю Марію Готваґнерôвну, котру стрѣтила въ бюрѣ, де раять службу, абы пôшла зъ нею до Рекавінклю, де нѣбы то дôстане „дуже добре мѣсце.“ И ся дѣвчина не вернула бôльше, бо и єи, пôсля зôзнаня єго жѣнки, задушивъ Шнайдеръ и забравъ єѣ рѣчи.

Въ шѣсть днѣвъ по сѣмъ злочинѣ зловила Шнайдерова третю жертву, Фриду Цовфаръ, котра що лишь приѣхала була зъ Сибіна въ Семигородѣ до Вѣдня и сего мѣста зовсѣмъ не знала. Въ дорозѣ до Найленґбаху пôдставивъ єй Шнайдеръ ногу, дѣвчина упала, Шнайдеръ приваливъ єи до землѣ и задушивъ. Шнайдерова каже, що при сѣмъ убійствѣ не була, що Шнайдеръ пôшовъ зъ Цовфарôвною напередъ а она (Шнайдерова) осталася ся зъ заду. Чоловѣкъ єй оповѣдавъ опôсля, що справа пôшла гладко, бо єму удало ся такъ борзо упоратись, що дѣвчина не мала навѣть часу кричати.

По сѣмъ убійствѣ выславъ Шнайдеръ телеґраму зъ пôдписомъ Цовфарôвнои до сторожихи у Вѣдни, у котрои убита лишила була свои рѣчи, абы сторожиха выдала тй рѣчи жѣнцѣ, котра єй тоту службу нараѣла, т. є. Шнайдеровôй. Такимъ чиномъ прийшли Шнайдеры въ посѣданє куфра нещаснои дѣвчины, въ котрôмъ крôмъ одѣжи и бѣля було ще готôвкою 150 зр.

По каждôмъ убійствѣ були Шнайдеры звычайно въ дуже добрôмъ розположеню духа, и гнѣвало ихъ хиба лишь те, що добычь не була такъ велика, якои они сподѣвали ся.

Тутъ ще треба нагадати, що Шнайдерова хотѣла собѣ вôдобрати житє пôдчасъ слѣдства у вязници и въ тôмъ намѣреню скочила була зъ вôкна третого поверха, однакожь лишь потовкла ся.

По вôдчитаню акту обжалованя почало ся переслуханє Шнайдеровои. Въ сали панує велика тишина, всѣ прислухують ся зъ напруженою увагою и цѣкавостію єѣ зôзнанямъ. Шнайдерова выпирає ся всего.

(Дальше буде).

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 26 сѣчня. Палата панôвъ ухвалила одноголосно законъ о угодахъ торговельныхъ. Въ Палатѣ послôвъ вела ся дебата надъ реформою студій правничихъ; промавляли референтъ Менґеръ, Морсей, Рожковскій и Масаржікъ а вôдтакъ нарады перервано. Слѣдующе засѣданє завтра.

Вѣдень 26 сѣчня. Архікн. Людвикъ Вікторъ выѣхавъ до Монахова. Передъ тымъ ще бувъ у него зъ візитою Є. Вел. Цѣсарь.

Римъ 26 сѣчня. Папа принимавъ на довшôй авдіенціи кôлькохъ кардиналôвъ а мѣжь тыми и кард. Рамполю.

Монаховъ 26 сѣчня. Княгиня Максимілянова занедужала на инфлюєнцу получену зъ запаленємъ легкихъ; ставъ єи здоровля небезпечный.

София 26 сѣчня. Станъ здоровля Стамболова єсть вдоволяючій; кулѣ зъ ноги ще не выймлено. Завôзвано телеґрафично проф. Більрота зъ Вѣдня.

Монаховъ 26 сѣчня. Княгиня Максимілянова, мати Єи Вел. Найдост. нашои Цѣсаревои, померла вчера въ ночи о 3 годинѣ 45 мінутъ.

Курсъ львôвскій

зъ дня 25 сѣчня 1892.

	платять зр.	платять кр.	жадають зр.	жадають кр.
1. Акціи за штуку.				
Банку гіп. гал. по 200 зр.	318	—	323	—
Банку кред. гал. по 200 зр.	—	—	216	—
2. Листы заставнй за 100 зр.				
Банку гіп. 5% льос. въ 40 лѣт.	100	35	101	05
" " 5% выльос. въ 10% прем	107	50	108	20
" " 4½% льос въ 50 лѣт.	98	30	99	—
Банку краєв 4½% льос. въ 51 лѣт	98	50	99	20
Тов. кред. 4% I еміс.	96	70	97	40
" " 4% льос. въ 41½ лѣт.	95	10	95	80
" " 4½% льос въ 52 лѣт.	99	40	100	10
" " земск 4% льос въ 56 лѣт.	94	70	95	40
3. Листы довжнй за 100 зл.				
Гал. Зав. кред. сел. въ лікв. (6%) 3%	55	—	57	—
" " " " " " (5%) 2½%	53	—	55	—
Общ. р. кр Зав. для Гал. и Бук. въ лікв.	50	—	—	—
4. Облиґі за 100 зр.				
Индемнія. гал. 5%	104	30	105	—
Гал. фонд проп. 4%	93	—	93	70
Облиґи комун. Банку кр. 5% I еміс.	100	20	100	70
" " " " 5% II "	101	—	101	70
Позич. кр. въ р. 1873 по 6%	104	50	—	—
" " " " 1883 по 4½%	97	50	98	20
" " " " 1891 по 4%	91	10	91	80
5. Льосы.				
Мѣста Кракова	21	50	23	50
" Станіславова	27	—	30	—
Льосъ черв. хреста австр. (курсъ вѣд.) по 10 зр.	16	85	17	16
Льосъ черв хреста угорск. (курсъ вѣд.) по 5 зр.	11	—	11	40
6. Монеты.				
Дукатъ цѣсарскій	5	54	5	64
Рубель паперовый	1	14½	1	16½
100 марокъ нѣмецкихъ	57	65	58	20

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнѣ") якъ для „Народнои Часописи" такъ такожь для „Ґазеты Львôвской" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвіка Пльона, при улицѣ Кароля Людвіка ч. 9, де такожь знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.